

“...άτε, με τον μόδον μας!”

επιλεγόμενος χώρος

υπόμνημα

- η πλατεία του χωριού
- ο ληνός
- η βρύση του χωριού
- το μοναστήρι του Τιμίου Σταυρού
- ο κύριος δρόμος (εμπορικός)

Περιγραφή επιλεγμένης οικοδομής

Το οικόπεδο που επιλέχθηκε για αποκατάσταση βρίσκεται στο τέλος του εμπορικού δρόμου του χωριού και απαρτίζεται από επτά τεμάχια (τεμ. 119, 120, 123, 126, 127, 129 και 131) τα οποία περικλείουν ένα αδιέξοδο. Το τεμάχιο στο σύνολο του αποτελεί ένα σύμπλεγμα μακρυναριών που συνδυάζουν πολλές τυπολογίες μαζί. Το 119 είναι ένα μακρυνάρι παράλληλο με το δρόμο που μπροστά έχει μια μικρή αυλή από την οποία γίνεται και η είσοδος στο τεμάχιο. Το 120 είναι ένα μακρυνάρι το οποίο έχει είσοδο από την πάνω μεριά του δρόμου αλλά και από την αυλή που έχει μπροστά, η οποία είναι σχήματος «Γ» και η αυλόπορτα της είναι «πρόσωπο» με τον δρόμο του αδιέξοδου. Το 126, το 127, και το 131 είναι απλά μακρυνάρια με την είσοδο τους και αυτά «πρόσωπο» με τον δρόμο. Το 123 αποτελεί μια πιο περίπλοκη περίπτωση γιατί έχει μια περιέργη διάταξη σε σχέση με το κτίσμα που βρίσκεται από πίσω του και αποτελείται από ένα δίχωρο και άλλο ένα μακρυνάρι σε πιο ψηλό επίπεδο. Το τελευταίο, το 129, είναι ένα δίχωρο όπου το ένα μακρυνάρι ενώνεται με το άλλο στην μικρή τους πλευρά και η είσοδος γίνεται από μια μικρή αυλή που καταλήγει στον δρόμο. Μερικά είναι πλατυμέτωπα και μερικά στενωμέτωπα και στεγάζονται είτε με δώμα είτε με κεκλιμένη οροφή από κεραμίδια και τσίγκο. Όλα τα κτίσματα είναι εγκατελελειμμένα ή χρησιμοποιούνται σαν αποθήκες από τους ιδιοκτήτες τους. Ιδιαίτερη σημασία στην οικοδομή προσδίδει το γεγονός ότι είναι κτισμένη σε συνεχόμενο σύστημα δόμησης του οικισμού και έτσι αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι του.

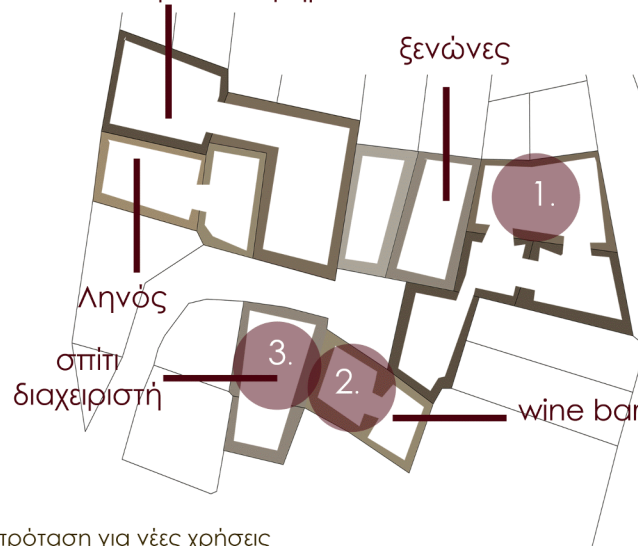
Τα κτίσματα μπορεί να μην στεγάζουν κάποια ενεργή χρήση στο εσωτερικό αλλά δεν εντελώς κατεστραμμένα. Τα περισσότερα βέβαια φέρουν «μπαλώματα» επιδιορθώσεων για να καλυφθούν κάποια γκρεμισμένα τμήματα τους που πιθανότατα έχουν κάνει οι ίδιοι οι ιδιοκτήτες για να μπορούν να χρησιμοποιηθούν σαν αποθήκες, και εφόσον η χρήση για την οποία τα προόριζαν δεν ήταν τόσο σημαντική δεν έδωσαν την απαιτούμενη σημασία κατά την επιδιόρθωση. Επειδή όμως, όπως αναφέρθηκε τα κτίσματα δεν είναι σχεδόν καθόλου κατεστραμμένα, φαίνονται ξεκάθαρα τόσο τα παραδοσιακά υλικά που χρησιμοποιήθηκαν τόσο και ο τρόπος δόμησης. Στον χώρο βρέθηκε επίσης, ένα παλίο καμίνι, εξάρτημα της διαδικασίας της οινοπαραγωγής, δύο φούρνοι, ο ένας εσωτερικά της μιας οικίας και ο άλλος στην αυλή της, καθώς και δυο τσιμινές στο εσωτερικό δυο κτισμάτων.

Γαρυφάλλου Κατερίνα
Ζαντής Χρίστος
Θεολόγου Σοφία

“...άτε, με τον μόδον μας!”

προσβάσεις από τον δρόμο του
αδιέξοδουαποθήκη Ληνού
- υπαίθριο πατητήρι

ξενώνες

Ληνός

σπίτι
διαχειριστή

wine bar

πρόταση για νέες χρήσεις

ιδιοκτησία 1 με αυλή
τύπου “Γ”απλό μακρυνάρι 3 - 4
χωρίς αυλή, άμεση με
πρόσβαση από τον
δρόμοιδιοκτησία 2 - 7
με αυλή
μπροστά από
την είσοδοιδιοκτησία 6
μακρυνάρι απλότυπολογίες κτισμάτων και σχέσεις
μεταξύ τουςιδιοκτησία 5 πολλά
μακρυνάρια σε
ακανόνιστη
διάταξη με αυλή

Επέμβαση

Ο λόγος που επιλέχθηκε το οικόπεδο αυτό είναι επειδή όπως ήδη αναφέρθηκε βρίσκεται στο τέρμα του εμπορικού δρόμου του χωριού και βασικότερος στόχος ήταν να ενεργοποιηθεί αυτό το τέρμα με μια εξίσου σημαντική λειτουργία όπως του Ληνού και των καταστημάτων που βρίσκονται σε εκείνο το πέρασμα και του προσδίδουν σπουδαιότητα. Στο παραδοσιακό αυτό συγκρότημα κτιρίων αποφασίστηκε να δοθεί η χρήση αγροτουριστικών ξενώνων με εγκαταστάσεις για την παραγωγή οινοποιημάτων. Το πρώτο κτίσμα που συναντάμε θα γίνει παραδοσιακός Ληνός ενώ το δίπλα του, αφού ενοποιηθούν και γίνουν ένα δίκωρο, θα γίνει ο αποθηκευτικός χώρος όπου και θα φυλάσσονται τα οινοποιημένα σε πιθάρια. Οι δυο αυλές που βρίσκονται στο μπροστινό μέρος των συγκεκριμένων μακρυναριών θα αποτελέσουν το υπαίθριο εργαστήρι, μια χρήση που γνωρίζουμε ότι προϋπήρχε λόγω της εύρεσης του καμινιού. Η μικρή αυλή η οποία βρίσκεται σε ψηλότερο επίπεδο θα αποτελεί τον χώρο συνεύρεσης, ενώ στην μεγάλη θα χτιστεί το πατητήρι, ένας φούρνος και θα τοποθετηθούν πιθάρια ώστε να μπορεί ο χώρος να καλύπτει όλες τις προϋποθέσεις για τις δραστηριότητες της παραγωγής. Τα επόμενα κτίσματα θα διαμορφωθούν ανάλογα για να μπορούν να στεγάσουν τους ξενώνες ενώ ένα μακρυνάρι από αυτά θα γίνει ο κοινόχρηστος χώρος τους. Το μακρυνάρι στο οποίο καταλήγει το αδιέξοδο έχει ιδιαίτερη σημασία σαν χώρος. Επειδή το αδιέξοδο είναι σαν κοινόχρηστη αυλή των οικιών που το περιτριγυρίζουν, το συγκεκριμένο κτίσμα θα πρέπει να έχει και αυτό δημόσιο χαρακτήρα ώστε να ενισχύει την υπόσταση της «κοινόχρηστης αυλής». Για αυτόν τον λόγο αποφασίστηκε να δημιουργηθεί εκεί ένα wine bar το οποίο θα είναι ημι-υπαίθριος χώρος, ανοιχτός για όλους τους κατοίκους του χωριού. Έλεος το δίκωρο με την μικρή αυλή θα γίνει το σπίτι του διαχειριστή των ξενώνων γιατί είναι το πιο ανεξάρτητο από όλα και έχει την καταλληλότερη διαμόρφωση για να στεγάσει τις σύγχρονες ανάγκες μιας οικίας για μόνιμη διαμονή.

Εκτός από την κατάλληλη διαμόρφωση που θα πρέπει να επιδεχτούν οι χώροι, με την ελάχιστη δυνατή παρέμβαση, υπάρχουν και τρία τμήματα που απαιτούν τον σχεδιασμό προσθηκών. Το πρώτο είναι το πίσω τμήμα του κτίσματος με την ιδιόρρυθμη τυπολογία όπου είναι κατεστραμένο και θα διαμορφωθεί ως ξενώνας. Στην συγκεκριμένη περίπτωση θα δημιουργηθεί μια πέτρινη πρόσωση από την μεριά του πίσω δρόμου όμως θα τοποθετηθούν μεταλλικά υποστηλώματα στις δυο μακριές πλευρές του μακρυναριού που θα στηρίζουν την νέα μεταλλική οροφή. Λόγω του ότι η κατασκευή είναι σύγχρονη, προτείνεται να αποκολληθεί από τους τοίχους στο πλάι και να κλείσει με υαλοπίνακες και έτσι ο απέναντι τοίχος να γίνει έκθεμα του ξενώνα. Ταυτόχρονα, το άνοιγμα αυτό θα προσδίδει φυσικό φωτισμό στον χώρο σε συνδυασμό με την ελάχιστη υπερυψωμένη οροφή, αφού δεν έχει άλλα ανοίγματα εκτός αυτού της εισόδου του. Η δεύτερη προσθήκη θα γίνει στο ημικατεστραμένο μακρυνάρι που σαν χρήση θα έχει wine bar. Ο χώρος που διατηρείται θα στεγάσει την κουζίνα ενώ στο υπόλοιπο θα τοποθετηθεί πάλι μια μεταλλική κατασκευή, αποκολλημένη από τον πίσω τοίχο και με υαλοπίνακες στο μπροστινό μέρος που θα έχουν την δυνατότητα να ανοίγουν και να κάνουν τον χώρο ημι-υπαίθριο. Η οροφή αυτής της κατασκευής θα αποτελείται από περιστρεφόμενα λούβρα για να μπορεί να φωτίζεται ο χώρος όποτε αυτό είναι απαραίτητο. Οι υαλοπίνακες δεν απαιτούν κάποια ηλιοπροστασία λόγω του προσανατολισμού τους (βόρρας). Η τρίτη και τελευταία προσθήκη αφορά το σπίτι του διαχειριστή. Λόγω του ότι η οροφή του κτίσματος φαίνεται να ήταν δώμα μας δίνεται η δυνατότητα να δημιουργήσουμε όροφο στο κτίσμα για την επέκταση του χώρου στον οποίο η πρόσβαση θα γίνεται με κυκλική μεταλλική σκάλα. Τον όροφο θα κρατάνε πάλι μεταλλικά υποστηλώματα αποκολλημένα από την τοιχοποιία για να είναι αναστρέψιμη η παρέμβαση ενώ η πλήρωση του θα αποτελείται από ξύλινες επιφάνειες, τύπου “sandwich” με μόνωση στο ενδιάμεσο.

κάτοψη αποτύπωσης

Υφιστάμενη κατάσταση

Το συγκρότημα των κτισμάτων, όπως είναι λογικό, εμφανίζει διαφορών ενόσω φθορές που έχουν προκύψει με το πέρασμα του χρόνου. Καταστροφές έχουν υποστεί τόσο φέρων οργανισμοί - ξύλινες οροφές και λίθινες τοιχοποιίες- όσο και τα υπόλοιπα οικοδομικά στοιχεία και δυστυχώς πολλά από αυτό έχουν επιδιορθωθεί επιπολαια από τους ιδιοκτήτες των κτισμάτων. Όλες οι τοιχοποιίες έχουν πάχος 50 cm και η κανονική τους δομή αποτελείται από την παραδοσιακή πέτρα του Ομόδους. Στα κομμάτια της λιθοδομής που έχουν καταστραφεί έχουν προστεθεί τουβλίνα ή τσιμεντένια τμήματα ενώ τα τμήματα που δεν έχουν καταστραφεί τελείως αλλά φέρουν μικρές φθορές έχουν επιχρισθεί είτε με ασβέστη είτε με τσιμέντο. Οι οροφές οι οποίες παραδοσιακά ήταν κατασκευασμένες από ακατέργαστες ξυλοσκευές και (βολίτζα) που εδράζονταν από τοίχο σε τοίχο και τώρα έχουν καταστραφεί, είτε έχουν επικαλυφθεί με τσιγκο, είτε με ξύλινες επιφάνειες είτε έχουν κλειστεί με τσιμεντένια επιφάνεια. Ακόμα και τα τμήματα των οροφών που δεν έχουν καταρρεύσει αυτά έχουν υποστεί φθορές στην δομική τους σύσταση (διαμήκης ρωγμές λόγω της ηλικίας της ξυλείας, της εναλλαγής πολλών κύκλων υγρασίας-ξηρασίας και διαφορών θερμοκρασίας). Επίσης έχουν παρατηρηθεί και φθορές στα τμήματα των δοκών που είναι εγκιβωτισμένα στις φωλιές στους τοίχους, έτσι υπάρχει σοβαρό πρόβλημα στην στήριξη.

κάτοψη αποτύπωσης
κλίμακα 1:50

κάτοψη πρότασης

διαγράμματα κινήσεων

κάτοψη 1ου ορόφου

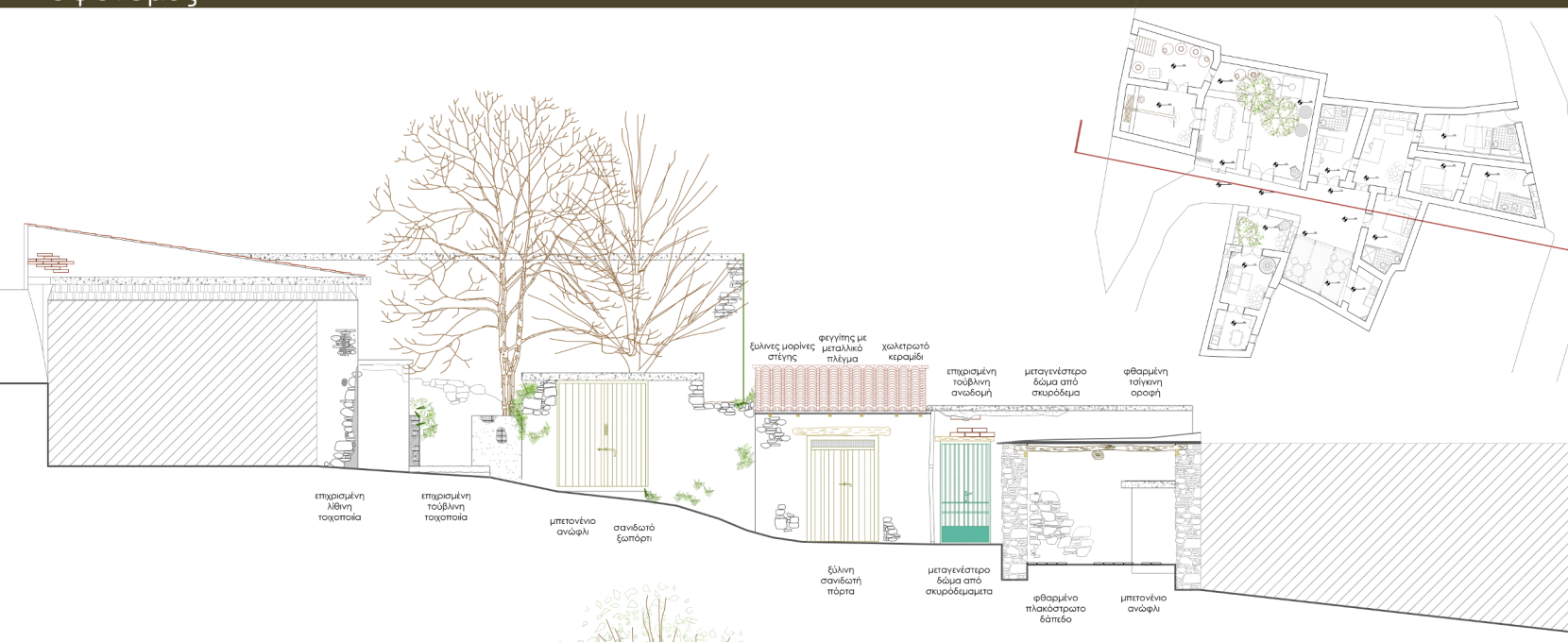
κάτοψη ισογείου

κάτοψη πρότασης
κλίμακα 1:50

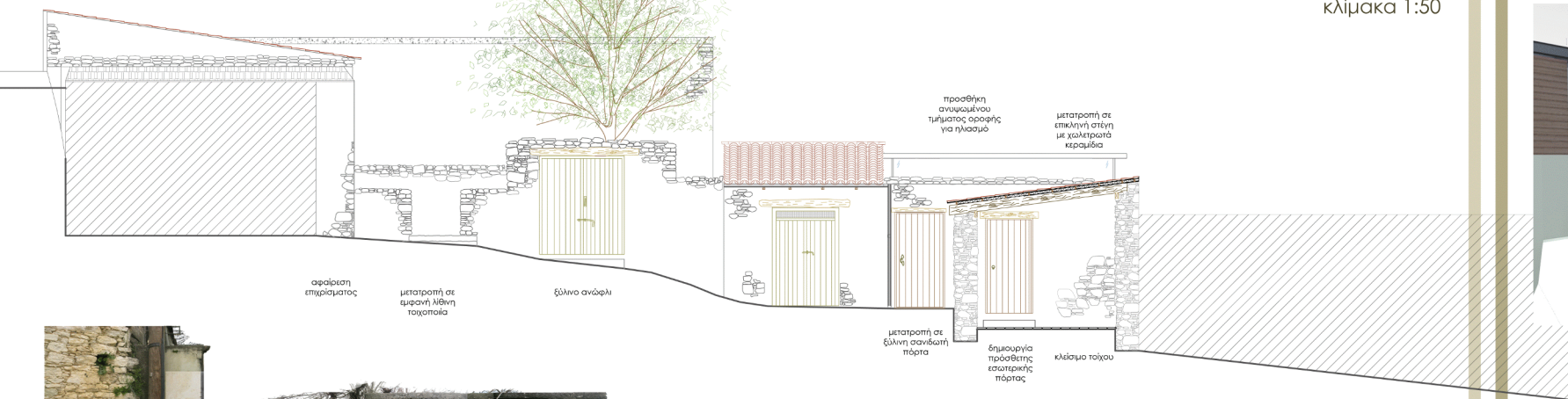
Τρόπος συντήρησης

Για να γίνει η συντήρηση του συγκροτήματος βασικό είναι αρχικά να καθαριστούν όλες οι οικοδομές από τα διάφορα αντικείμενα που έχουν στο εσωτερικό τους. Έπειτα θα γίνει η αφαίρεση των περιττών οικοδομικών υλικών, όπως ο τσιγκος και οι ξύλινες επιφάνειες που απλά καλύπτουν τον χώρο χωρίς να τον προστατεύουν, και των επιχρισμάτων ώστε να εντοπισθούν οι ζημιές των λιθοδομών και να αποκατασταθούν, όπως επίσης θα αφαιρεθούν και τα κατεστραμμένα πατώματα για να αντικατασταθούν με καινούρια.

Σκάβοντας περιμετρικά θα γίνει ένας έλεγχος για τυχόν βλάβες, όπως επίσης και θα ελεγχθούν και οι μη κατεστραμμένες τοιχοποιίες και οι θεμελιώσεις από πολιτικό μηχανικό για να επιβεβαιωθεί ότι εξακολουθούν να μπορούν να είναι φέροντα δομικά στοιχεία. Στο επόμενο στάδιο θα αντικατασταθούν όλες οι ξύλινες κατασκευές, και για καλύτερη σεισμική συμπεριφορά των κτιρίων θα τοποθετηθεί ξύλινο σενάζ περιμετρικά των τοίχων όπου πρόκειται να εδράζονται τα βολίτζια. Το σενάζ, οι ξυλοδοκοί και τα ανώφλια στα σημεία που εκγιβώτίζονται θα επικαλυφθούν με υγρομονωτικό υλικό, ενώ οι θύρες και τα παράθυρα θα αντικατασταθούν με νέα κατασκευασμένα σύμφωνα με τα προϋπάρχοντα και θα επικαλυφθούν με βερνίκι. Θα επιδιορθωθούν τα κροδάματα σύμφωνα με τον παραδοσιακό τρόπο και στις πληρώσεις των οροφών αν είναι δώμα θα μπει πάνω από τα βολίτζια καλάμι, κόντρα πλακέ, υγρομόνωση, θερμομόνωση, ελαφρομεπετόν και χαλίκι, το οποίο είναι, ενώ αν είναι κεκλιμένη οροφή πάνω από τα βολίτζια θα μπει ασφαλιστική μεμβράνη, υγρομόνωση, θερμομονωτικό-πλακάς MDF, πηλός και τα κεραμίδια. Τα πατώματα όπως αναφέρθηκε θα αφαιρεθούν και θα αντικατασταθούν με νέα αλλά πρώτα θα περαστούν οι ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις ώστε να μην επηρεαστούν οι τοιχοποιίες.

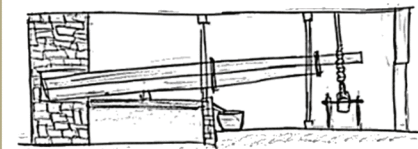
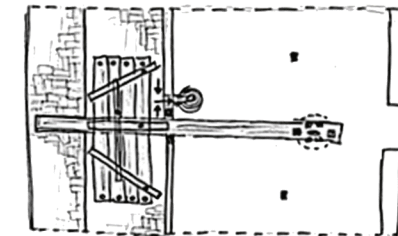
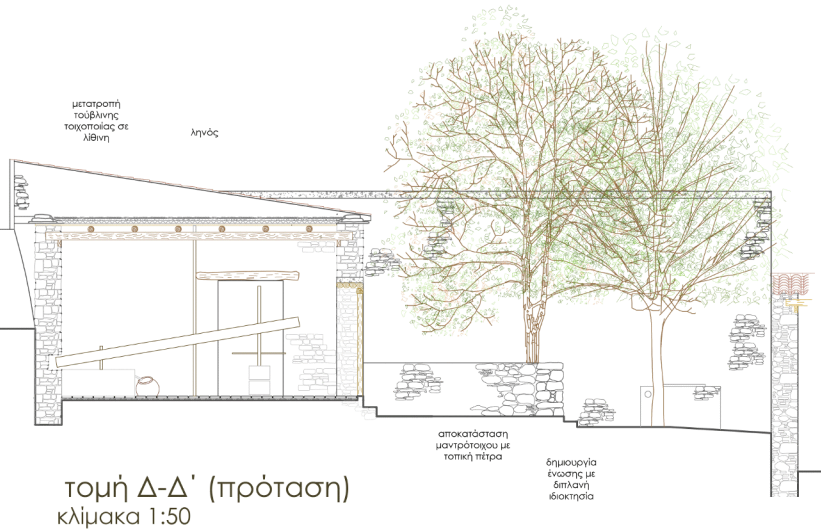
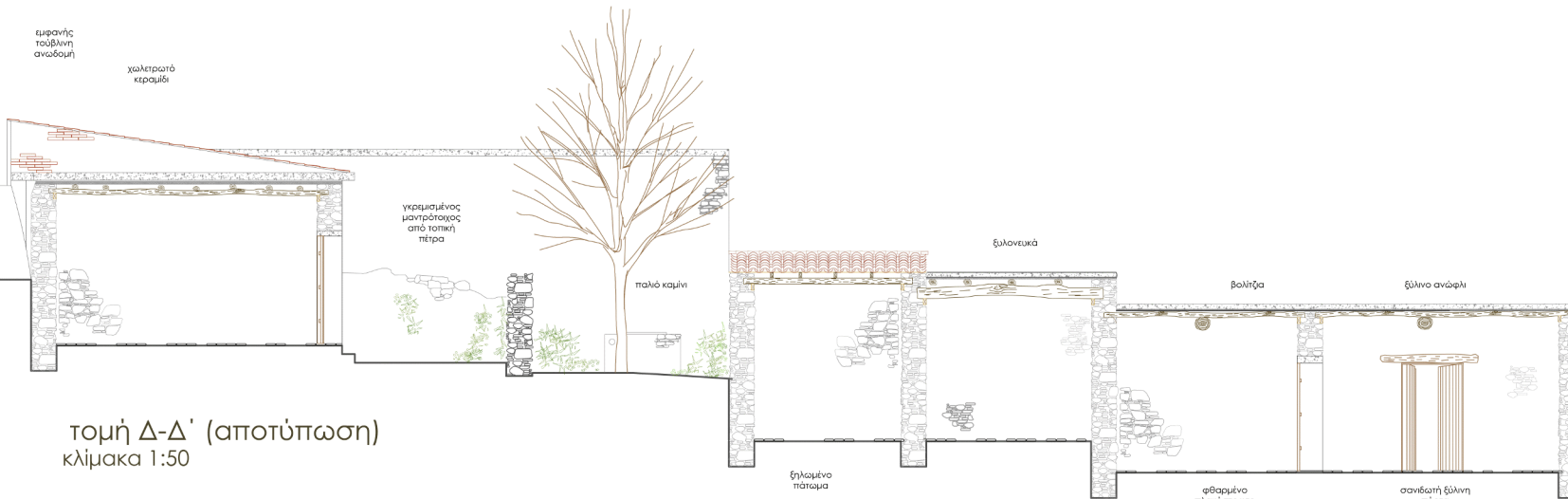
όψη A-A' (αποτύπωση)
κλίμακα 1:50

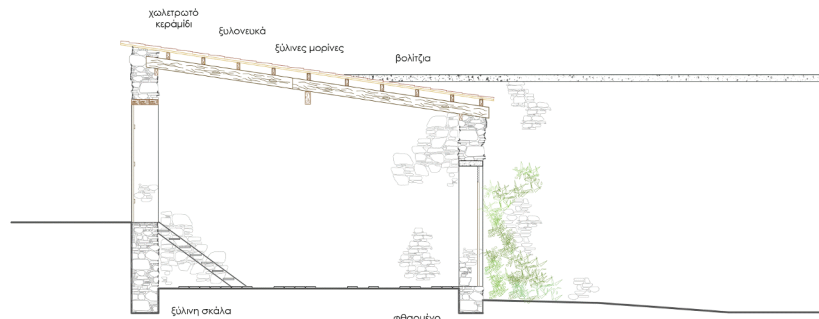
όψη A-A' (πρόταση)
κλίμακα 1:50

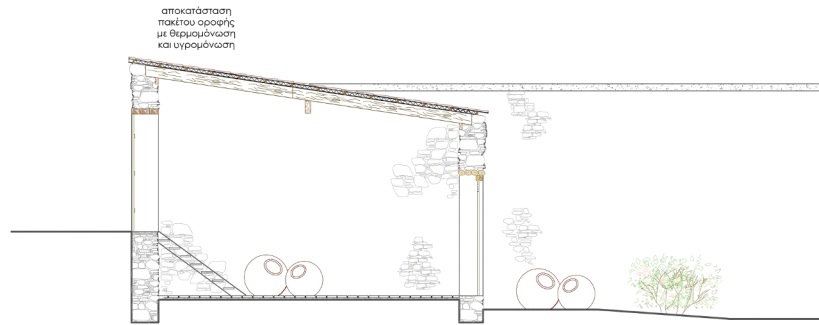
οψοτομές

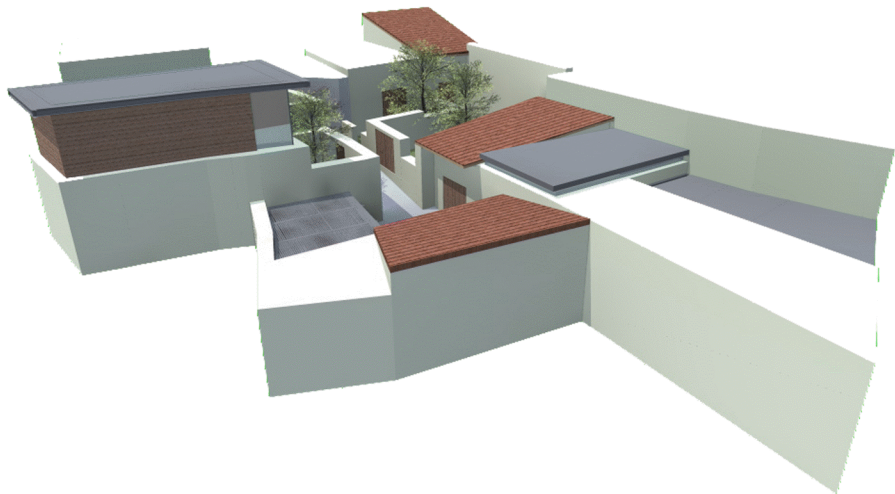
οψοτομές

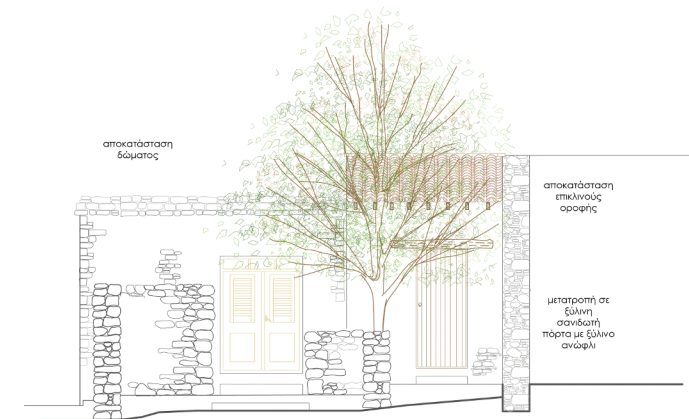
τομή E-E' (αποτύπωση)
κλίμακα 1:50

τομή E-E' (πρόταση)
κλίμακα 1:50

όψη Z-Z' (αποτύπωση)
κλίμακα 1:50

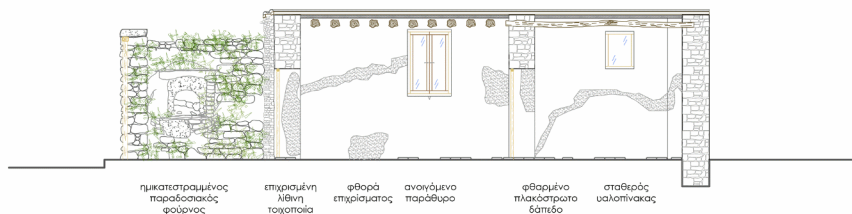

όψη Z-Z' (πρόταση)
κλίμακα 1:50

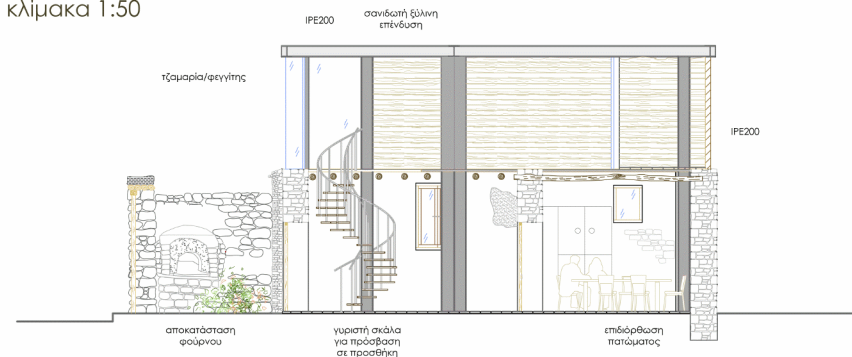
αφαίρεση όγκου
τουαλέτας και
αποκατάσταση
μαντρότοιχου με
τοπική πέτρα

οψοτομές

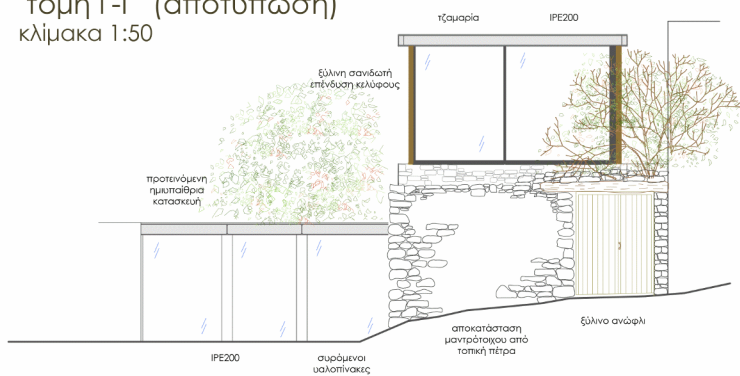
τομή Η-Η' (αποτύπωση)
κλίμακα 1:50

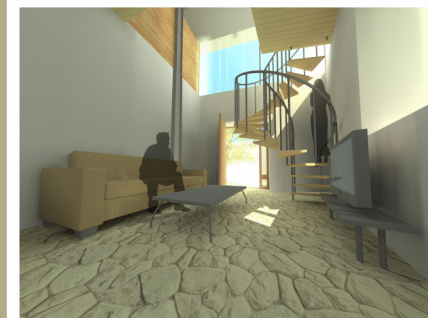
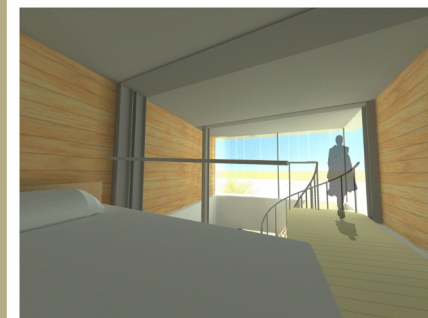
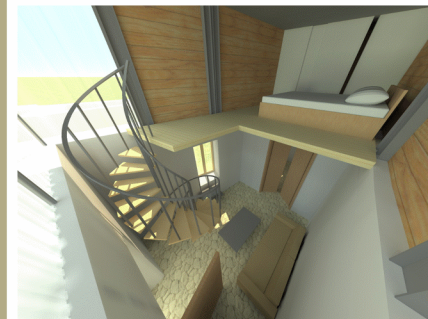
τομή Η-Η' (πρόταση)
κλίμακα 1:50

τομή Γ-Γ' (αποτύπωση)
κλίμακα 1:50

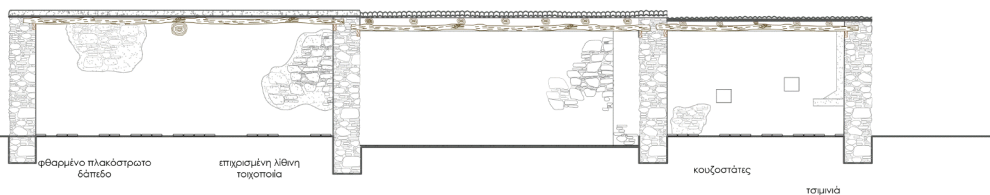

τομή Γ-Γ' (αποτύπωση)
κλίμακα 1:50

οψοτομές

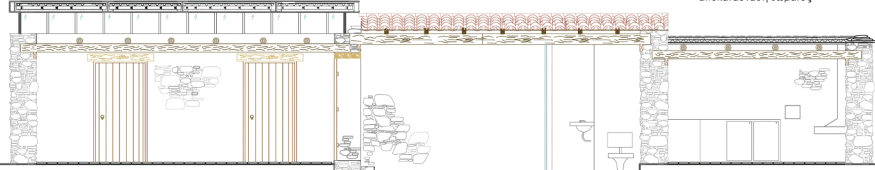
φθωρά επιχρίσματος μπετονένιο δώμα

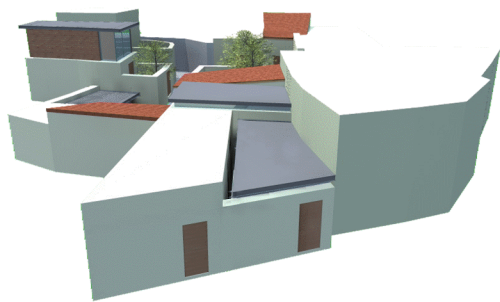
τομή Ι-Ι' (αποτύπωση)
κλίμακα 1:50

ΙΡΕ200 υαλοπινάκες φεγγίτες ξύλινο ανώφλι χαλκωτά κεραμίδια

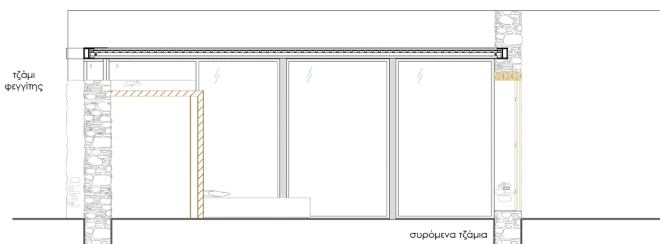
αποκατάσταση δώματος

τομή Ι-Ι' (πρόταση)
κλίμακα 1:50

ΙΡΕ200

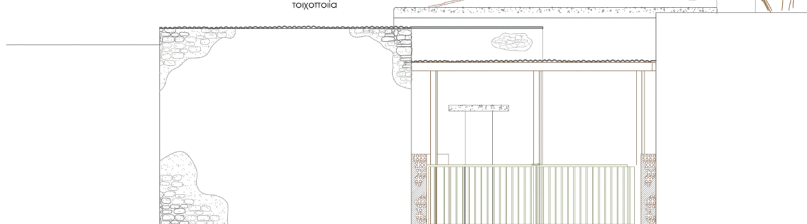

τομή Κ-Κ' (πρόταση)
κλίμακα 1:50

τσιγκινο υπόστεγο

τσιγκινη οροφή επιχρισμένη λιθνή τοιχοποιία χαλκωτά κεραμίδια μπετονένιο δώμα

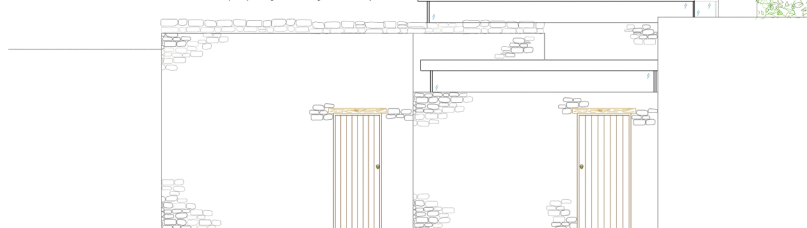

όψη Λ-Λ' (αποτύπωση)
κλίμακα 1:50

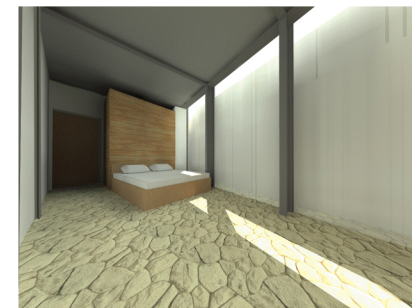
ανύψωση δώματος

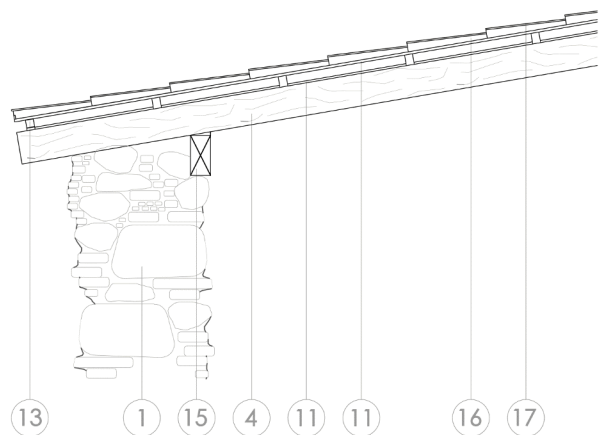
αποκατάσταση δώματος

ξύλινο ανώφλι

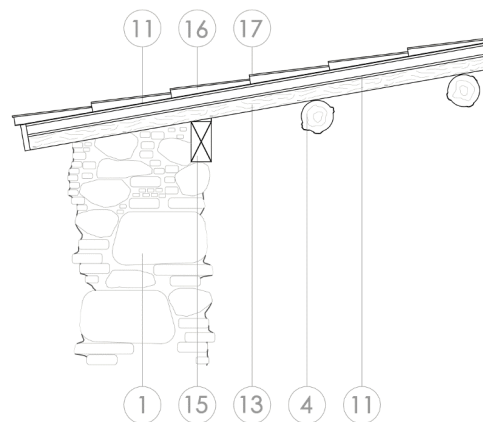

όψη Λ-Λ' (πρόταση)
κλίμακα 1:50

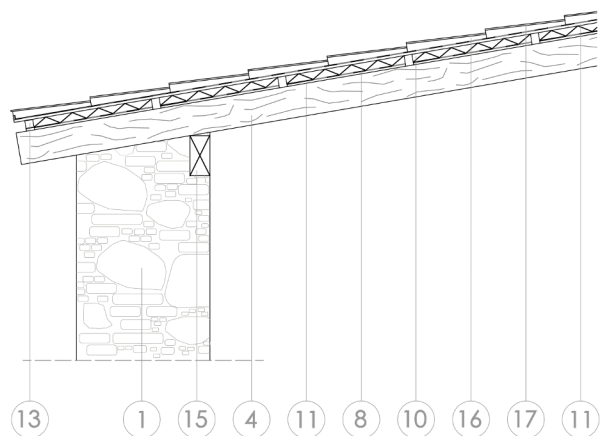

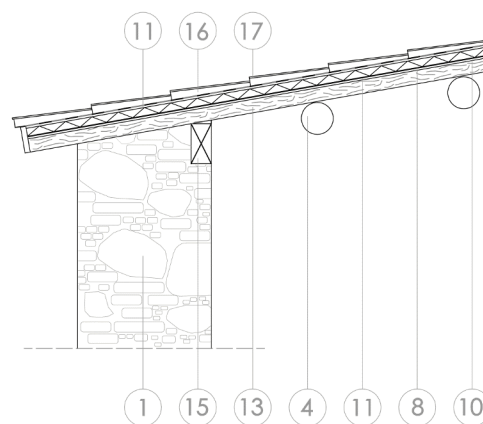
αποτύπωση μονόριχτης οροφής
τύπου Α
κλίμακα 1:10

αποτύπωση μονόριχτης οροφής
τύπου β
κλίμακα 1:10

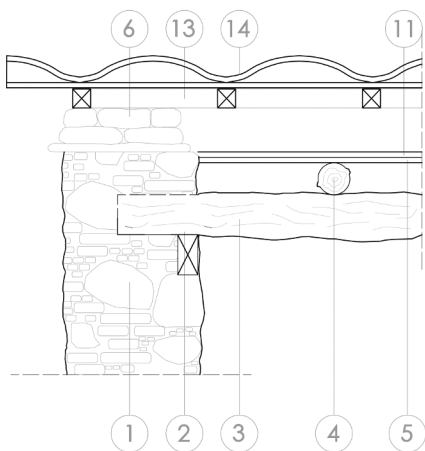
προτεινόμενη τυπολογία μονόριχτης οροφής
τύπου Α
κλίμακα 1:10

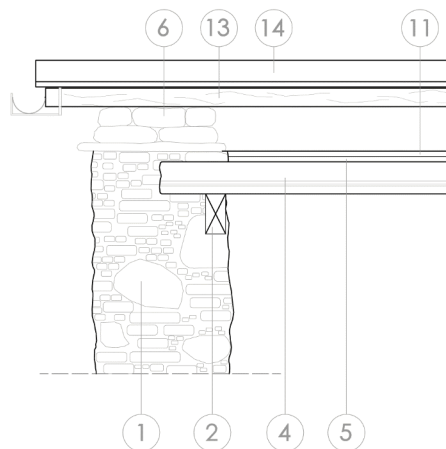
προτεινόμενη τυπολογία μονόριχτης οροφής
τύπου Β
κλίμακα 1:10

ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΩΝ

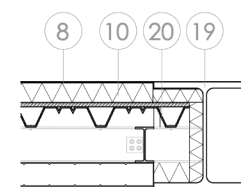
ΛΙΘΙΝΗ ΤΟΙΧΟΠΟΙΙΑ	①	ΠΛΑΚΑΣ MDF	⑪
ΞΥΛΙΝΟ ΞΕΝΑΞ	②	ΑΣΒΕΣΤΟΚΟΝΙΑΜΑ	⑫
ΞΥΛΟΝΕΥΚΑ	③	ΞΥΛΙΝΕΣ ΜΟΡΙΝΕΣ	⑬
ΒΟΛΙΤΣΙΑ	④	ΤΣΙΓΚΙΝΗ ΟΡΟΦΗ	⑭
ΚΑΛΑΜΙΑ	⑤	ΜΑΝΤΩΣΙΑ	⑮
ΛΙΘΙΝΟ ΚΡΟΔΩΜΑ	⑥	ΠΗΛΟΣ	⑯
ΧΑΛΙΚΙ	⑦	ΧΩΛΕΤΡΩΤΑ ΚΕΡΑΜΙΔΙΑ	⑰
ΑΣΦΑΛΤΙΚΗ ΜΕΜΒΡΑΝΗ	⑧	ΥΔΡΟΡΡΟΗ	⑱
ΕΛΑΦΡΟΜΠΕΤΟΝ	⑨	ΙΡΕ 200	⑲
ΘΕΡΜΟΜΟΝΩΣΗ	⑩	ΧΑΛΥΒΔΟΦΥΛΛΟ	⑳

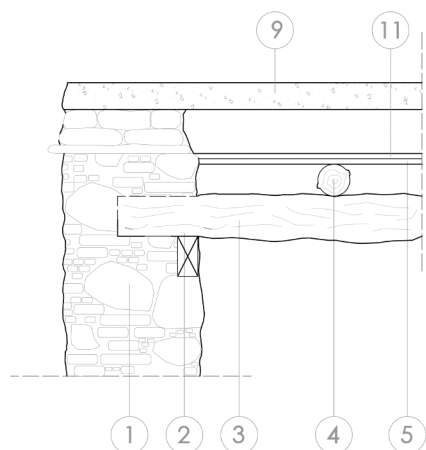
αποτύπωση δώματος
τύπου Α
κλίμακα 1:10

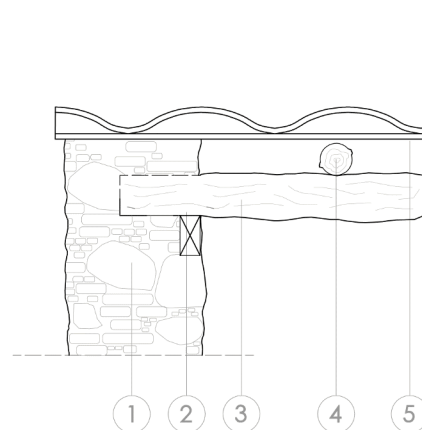
αποτύπωση δώματος
τύπου Β
κλίμακα 1:10

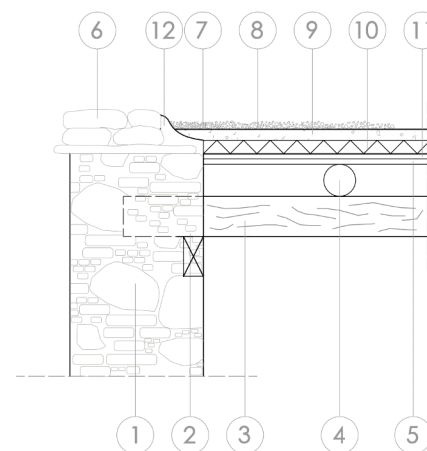
λεπτομέρεια μεταλλικής οροφής
κλίμακα 1:5

αποτύπωση δώματος
τύπου Γ
κλίμακα 1:10

αποτύπωση δώματος
τύπου Δ
κλίμακα 1:10

προτεινόμενη τυπολογία δώματος
κλίμακα 1:10

ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΩΝ

ΛΙΘΙΝΗ ΤΟΙΧΟΠΟΙΙΑ	①	ΠΛΑΚΑΣ MDF	⑪
ΞΥΛΙΝΟ ΞΕΝΑΞ	②	ΑΣΒΕΣΤΟΚΟΝΙΑΜΑ	⑫
ΞΥΛΟΝΕΥΚΑ	③	ΞΥΛΙΝΕΣ ΜΟΡΙΝΕΣ	⑬
ΒΟΛΙΤΣΙΑ	④	ΤΣΙΓΚΙΝΗ ΟΡΟΦΗ	⑭
ΚΑΛΑΜΙΑ	⑤	ΜΑΝΤΩΣΙΑ	⑮
ΛΙΘΙΝΟ ΚΡΟΔΩΜΑ	⑥	ΠΗΛΟΣ	⑯
ΧΑΛΙΚΙ	⑦	ΧΩΛΕΤΡΩΤΑ ΚΕΡΑΜΙΔΙΑ	⑰
ΑΣΦΑΛΤΙΚΗ ΜΕΜΒΡΑΝΗ	⑧	ΥΔΡΟΡΡΟΗ	⑱
ΕΛΑΦΡΟΜΠΕΤΟΝ	⑨	ΙΡΕ 200	⑲
ΘΕΡΜΟΜΟΝΩΣΗ	⑩	ΧΑΛΥΒΟΦΥΛΛΟ	⑳